

යැපයුම:—විනු/විගනුව හරිස්වන්ද්‍ර මහා විද්‍යාලයේ කෘෂි විද්‍යා ආචාර්ය ඩබ්. එම්. එස්. පෙරේරා

1. ගුණදය මාරවිල,
වේරහැර,
ගොඩකවෙල.

ප්‍රශ්නය.—වියළි ගොවිතැන යනු කුමක් ද? ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි ගොවිතැන සාර්ථක කරගෙන යාමට බලපාන ප්‍රධාන කෘෂිකාර්මික සාධක කවරේ ද?

උත්තරය.—වාර්ෂික වර්ෂාපතනය අහල් 20 කට අඩු ප්‍රදේශවල ජල සම්පාදන ක්‍රමයක් භාවිතා නොකර සාර්ථක ලෙස ගොවිතැන් කිරීම 'වියළි ගොවිතැන්'යි. ශ්‍රී ලංකාවේ, ඉතාමත්ම වියළි යයි යැළකෙන සෑම ප්‍රදේශයකටම අවම වශයෙන් අහල් 40 ක පමණ වාර්ෂික වර්ෂා පතනයක් ලැබෙන බැවින් මෙම අර්ථ දැක්වීම අනුව, ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි ගොවිතැන් ක්‍රමයක් නැත. එහෙත් එක්තරා කරුණු කීපයක් අනුව ජලය අපතේ යන බැවින් ශ්‍රී ලංකාවේ ඇතැම් ප්‍රදේශවලට, වාර්ෂික වර්ෂාපතනය අහල් 60 කට වඩා ලැබුණත් සාර්ථකව ගොවිතැන් කිරීමට නම් වියළි ගොවිතැන් සිද්ධාන්තයක් අනුගමනය කිරීමට සිදුවී තිබේ. ජලය අපතේ යෑමෙන් ගොවිතැන් කිරීම අසාර්ථක වීමට තුඩුදෙන පහත සඳහන් කරුණුවලට පිළියම් යෙදීමෙන්, මෙම ප්‍රදේශයන්හි සාර්ථකව ගොවිතැන් කළ හැක.

1. අතිරික්තය හෙවත් පිටාරය.
2. වෘෂ්ඨිකරණය
3. උක්ස්වේදනය
4. වැස්සීම

1. අතිරික්තය හෙවත් පිටාරයෙන් :—

ජලය අපතේ යන ක්‍රමය	යෙදිය යුතු පිළියම්
අ. බිම බෑවුම් සහිත වීම	අ. හැකිතරම් බිම යමතලා කිරීම
ආ. වරින් වර ලැබෙන අධික වාර්ෂාව	ආ. පසට ජලය වැඩි ප්‍රමාණයක් උරා ගැනීම සඳහා පස බුරුල් කිරීම හා කාබනික ද්‍රව්‍ය වැඩිපුර එකතු කිරීම.
ඇ. මතුපිට පස තදවීම හා කාබනික ද්‍රව්‍ය හීනවීම	ඇ. පස මතුපිට තද බොරළු ස්තර ඇතොත් ඒවා ඉවත් කිරීම.

ඉහත සඳහන් ආහාර ද්‍රව්‍යයන්ට අමතරව පැටවුන්ගේ සීඝ්‍ර වර්ධනය ඇතිකරලීම සඳහා අවශ්‍ය උෂ්ණත්වය සැපයීම අවශ්‍යයි. උෂ්ණත්වය සැපයීම සඳහා පැටවුන් 100 කට හරිකේන් ලන්තූරමක් හෝ වොට් 40 බල්බයක් ප්‍රමාණවත් වේ. පැටවුන්ගේ හැසිරීම අනුව ලන්තූරුමේ නම් තීරය උස්පහත් කිරීමෙන්ද බල්බය නම් උස හෝ පහත් කිරීමෙන්ද, අවශ්‍ය උෂ්ණත්වය කොපමණදැයි නිගමනය කිරීමට පුළුවන්.

පැටව් බිත්තරයෙන් පිටතට වීන් 2 වන දිනයේදී, කුඩා ධාන්‍ය කැබලි කොළයක්මත ඇති රීමෙන් ඔවුන් ආහාර ගැනීමට පුහුණු කළ යුතුයි.

3. ආර්. බී. රත්නායක,
 II ශ්‍රේණිය (කලා),
 කු/පොල්පිටිගම ම.වී.,
 පොල්පිටිගම.

ප්‍රශ්නය : බී.ඩබ්. 78 වී වර්ගය කුමන කෘෂි සේවා මධ්‍යස්ථානයක නිපැයුමක් ද ? එම වී වර්ගයේ විශේෂ ලක්ෂණ මොනවා ද ? කුමන ප්‍රදේශයකට නිර්දේශ කර තිබේ ද ?

උත්තරය : ඔබගේ ප්‍රශ්නය, අනුව, කෘෂි සේවා මධ්‍යස්ථානවල බිත්තර වී නිෂ්පාදනයක් නොකරයි. කෘෂි සේවා මධ්‍යස්ථානයකින් කෙරෙන්නේ කෘෂිකර්ම ව්‍යාපෘති සේවයට අදාළ කටයුතුය. එහෙත් වී අභිජනනය කරන ගොවිපල වලින්, හා ලියාපදිංචි කරන ලද බිත්තර වී ගොවිපල වලින් ලබාගත් බිත්තර වී, වගා කිරීම සඳහා ගොවීන් අතර බෙදා දෙන මධ්‍යස්ථානය වන්නේ කෘෂි සේවා මධ්‍යස්ථානයයි. මේ අනුව බී.ඩබ්ලිව්. 78 වී වර්ගය අභිජනනය කර ඇත්තේ, බෝම්බුවල බිත්තර වී අභිජනන ගොවිපලේ ය. මෙය සේවා මධ්‍යස්ථානයක් නොවේ.

බී. ඩබ්ලිව්. 78 වී වර්ගයේ විශේෂ ලක්ෂණ

1. දුර්වල ජල වහනයට හා යකඩ විෂ ගතියට ඔරොත්තු දීම.—එනම් අර්ධ හැල් සහ ඛනිජ පස් සහිත කුඹුරු වල වගා කළ හැකිවීම (විශේෂයෙන්ම මීගමුව සිට මාතර සහ තංගල්ල දක්වා තෙත් කලාපීය කුඹුරු)
2. ගොක්මැස්සා, කොල හකුලන කෘමියා, දුඹුරු පැළ කීඩුවා, ගොයම් මැස්සා වැනි වගාවේදී අධික ලෙස, හානි කරන කෘමීන්ට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව.
3. වී ගබඩා කර තැබීමේදී වී ඉපියාගෙන් වන හානියට ඔරොත්තු දීම.
4. සෙන්ටි මීටර් 90ක් පමණ උසැති, විහිදී වැඩෙන වර්ධක ලක්ෂණයක් ඇත. මේ නිසා ජල ගැලීම් වලට ඔරොත්තුදීමේ හැකියාව හා වල් පැලෑටි බෝවීම බොහෝදුරට මර්දනය වීම.
5. යල හා මහ කන්න දෙකෙහිම වගා කළ හැකිවීම.
6. මාස 4 වර්ගයකි. සහල් ඇටය රවුම්ය. සම්බන්ධ වර්ගයකි.

4. එල්. ආර්. සිලවතී මැණිකේ,
 10 ඒ විද්‍යා,
 කු/පුවක්මොටේ විද්‍යාලය,
 රඹුක්කන.

ප්‍රශ්නය : කෘෂිම ලෙස රක්කන ලද දිනක් වයසැති කුකුළු පැටවුන් මාසයක් යනතෙක් ඇතිකර ගන්නේ කෙසේ ද ? කළුකුන් ඇති කරන්නේ කෙසේ ද ?

උත්තරය : ඔබගේ ප්‍රශ්නයේ පළමුවෙනි කොටසට සමාන ප්‍රශ්නයක් 2 වන ප්‍රශ්නයේ දක්වා ඇත. කරුණාකර එම ප්‍රශ්නයට දී ඇති පිළිතුරු කියවා අධ්‍යයනය කරන්න.

කළුකුන් ඇති කිරීම : කළුකුන් ඇති කිරීමත් බොහෝ සෙයින් කුකුළන් ඇති කිරීමට සමානය. එහෙත් කළුකුන් ඇති කිරීමේදී පහතසඳහන් ද කෙරෙහි විශේෂ සැලකිල්ල යොමුවිය යුතුයි.

- (1) බිත්තර රැක්කවීම.
- (2) පැටවුන්ට උෂ්ණත්වය ලබාදීම.
- (3) වාසස්ථාන සැපයීම.
- (4) ආහාර දීම.

1. බිත්තර රැක්කවීම : ස්වාභාවික හා කෘතීම යන උබය ක්‍රම අනුගමනය කළ හැක. ස්වාභාවික ක්‍රමයට රැක්කවීමේදී, තෝරාගත් සුදුසු කිකිළියක හෝ රකින කළුකුන් කිකිළියක් සාදා ගැනීමට පුළුවන්. කළුකුන් බිත්තර වලින් පැටව් එළියට ඒමට දින 28ක් ගතවේ.

2. පැටවුන්ට උෂ්ණත්වය ලබාදීම : කළුකුන් පැටවුන්ට, කුකුල් පැටවුන්ට වඩා වැඩි උෂ්ණත්වයක් ලබා දිය යුතුයි. කළුකුන් පැටවුන් ඇති කරන කුඩුවක තැබිය යුතු උෂ්ණත්වය පහත සඳහන් වේ ;—

1 වන දින සිට 1 සතිය fපැරන්හයිට් 95° - 98°.

1 වන සතිය සිට 2 සතිය fපැරන්හයිට් 90° - 95°.

2 වන සතිය සිට 3 සතිය fපැරන්හයිට් 85° - 90°.

3 වන සතිය සිට 4 සතිය fපැරන්හයිට් 80° - 85°.

සති 4 - 6 දක්වා, උෂ්ණ කාලගුණයක් පවතී නම් අමතර උෂ්ණත්වයක් සැපයීම අනවශ්‍යයි. එහෙත් සති 6ක් වියස් වූ පසු උෂ්ණත්වය සැපයීම කොහෙන්ම අවශ්‍ය නොවේ.

3. වාසස්ථාන සැපයීම : දිනක් වයසැති කළුකුන් පැටවෙකුට, වර්ග අඟල් 12ක ඉඩක් අවශ්‍ය වන අතර, සති 8ක් වයස්වූ සතෙකුට වර්ග අඩි 1ක ඉඩක් අවශ්‍යයි. සති 7ක් පමණ වයස්වූ විට කළුකුන් පැටවුන් ස්ථිර ගෙවල් වලට මාරු කළ යුතුයි. ස්ථිර ගෙවල වශයෙන් පියසි සහිත තණ කොටු හෝ පියසි සහිත පිදුරු අතුරන ලද කොටු භාවිතා කළ හැක.

තණකොටු : වටේ ආවරණය කර ඇති තණකොළ පිගා කර ඇති කොටුය. මෙම කොටුව තුළ සතුන්ට ලැබීමට ආරක්ෂා සහිත තැනකුත් උපකරණ වශයෙන් ආහාර ගැනීම සඳහා සුදුසු භාජනයකුත්, ජල භාජනයකුත් තැබිය යුතුයි.

පිදුරු අතුරන ලද කොටු : කළුකුන් ඇති කිරීමට පිළියෙළවූ විශේෂ ගෙවල් වර්ගයයි. බිමට පිදුරු අතුරා ඇත. එක සතෙකුට වර්ග අඩි 4ක් පමණ ලැබෙන සේ බිම පිළියෙළ කළ යුතුයි. ලැබීමට ස්ථාන ද, ආහාර හා ජල භාජන ද අවශ්‍ය පරිදි පිළියෙළ කළ යුතුයි.

ආහාර දීම : කළුකුන් පැටවුන් බිත්තරයෙන් එළියට ආ විගස ඔවුන්ට තෙත් ආහාර මිශ්‍රණයක් සැපයිය යුතුයි. පළමු දිනවල කළුකුන් පැටවුන්ගේ ඇස් පෙනීම දුර්වලයි එමනිසා ඔවුන්ගේ හොටෙන් අල්ලා ආහාර හා ජල භාජනවල එබීමෙන් ආහාර ගැනීම හා වතුර බීම පුරුදු කළ යුතුයි. තණකොටු වල කළුකුන් ඇති නොකරන්නේ නම් පහත සඳහන් පුරුණ ආහාර මිශ්‍රණය කළුකුන් සඳහා යෝග්‍යවේ.

	කුඩා අවදියේදී සති 8 දක්වා	වැඩෙන අවදියේදී සති 8-16 දක්වා	මේරීමෙන් පසු අභිජනන අවදියේදී
බඩඉරිඟු ...	12	20	27
කිරිඟු ...	10	12	20
වී නිවුඩු ...	15	22	22
පොල් පුත්තක්කු ...	21	21	16
තල පුත්තක්කු ...	5	5	3
කරවල කුඩු ...	20	2	8
කිරිපිටි ...	10	3	—
වියළි සීයට ...	5	3	2
බනිජ මිශ්‍රණය ...	2	2	2
මෝර තෙල් ...	ඉහත සඳහන් මිශ්‍රණයේ රාත්තල් 100 මෝර තෙල් බෝතල 1 බැගින්		

5. කුඹුදු කුමාරි මනාපිටිය,

12, එස් විද්‍යා,
කෑ/පිත්තවල මහා විද්‍යාලය,
රඹුක්කන.

ප්‍රශ්ණය : උද්‍යාන බෝගවල එල හටගැනීමේදී කාබන් නයිට්‍රජන් අනුපාතය පවුච්චිය යුතුවේ. ගෙවත්තක එල හටගැනීම ප්‍රමාදවූ දොඩම් ගසක එලදාව ඉක්මන් කිරීම සඳහා යෙදිය හැකි නානා ක්‍රම සවිස්තරව දක්වන්න.

උත්තරය : සෑම ශාකයකම, කාබෝහයිඩ්‍රේට් සහ ප්‍රෝටීන් ඇත. එහෙත් ශාක වර්ග අනුව ඒවායේ අඩංගු කාබෝහයිඩ්‍රේට් සහ ප්‍රෝටීන් ප්‍රමාණයන් වෙනස්වේ. කාබෝහයිඩ්‍රේට් සෑදී ඇත්තේ කාබන්, හයිඩ්‍රජන් හා ඔක්සිජන් යන මූල ද්‍රව්‍යයන් විවිධ අනුපාතයන් අනුව එකතු වීමෙනි. ප්‍රෝටීන් සෑදී ඇත්තේ කාබන්, හයිඩ්‍රජන් ඔක්සිජන් හා නයිට්‍රජන් විවිධ අනුපාතයන් අනුව එකතුවීමෙනි. ඔබගේ ප්‍රශ්ණය අනුව කාබන් නයිට්‍රජන් අනුපාතය පවුච්චිය යුතු වන්නේත් අදහස් කරන්නේ ශාකයක අඩංගු නයිට්‍රජන් ප්‍රමාණය වැඩිය යනුයි. මෙම කාබන් නයිට්‍රජන් අනුපාතය ශාකයක වෙනස් කිරීමෙන් එනම් කාබෝහයිඩ්‍රේට් ප්‍රමාණය අනුවල වැඩි කිරීමෙන් එල නොදරන ලද මේරූ ශාකයක මල් හා එල හට ගැන්විය හැකි බව විශ්වාස කරයි. පහත සඳහන් සරළ ක්‍රම අනුගමනය කිරීමෙන් ශාකයක අනුවල පවතින කාබෝහයිඩ්‍රේට් ප්‍රමාණය වැඩිකර නයිට්‍රජන් ප්‍රමාණය අඩුකරලීමට පුළුවන.

- (1) ශාකයක අනුවල පොතු වළලු ඉවත් කිරීම.
- (2) ශාකයක අනුවල පොත්ත තැලීම.
- (3) ශාකයක අනුවල පොත්ත කෙටීම.
- (4) ශාකයක අවට භාරා මුල් කීපයක් කැපීම (නයිට්‍රජන් ප්‍රමාණය අඩු වේ).
- (5) ශාකයක අතු නමා බර එල්ලීම.
- (6) ශාකයක දුම් ගැස්සවීම.

ඉහත සඳහන් ක්‍රියාවන් එකක් හෝ කීපයක් අනුගමනය කළ යුත්තේ ශාකය මල් හටගන්නා කාලයට මාස 3කට ප්‍රථමයෙනි.

6. ආර්. එම්. කේ. ඒකනායක,
 භාතිගලුව,
 පොල්පිකිගම.

ප්‍රශ්නය : බිජයකින් පැලවන පැලෑටියකට වඩා කෙටි කාලයකින් බද්ධ කරන පැලෑටියක් එල හටගැනීමට හේතුව කවරේ ද ?

උත්තරය : බද්ධ කිරීම සඳහා, ග්‍රාහක කඳට සම්බන්ධ කිරීමට ගන්නා අනුපය වන්නේ අංකුර යක් හෝ රිකිල්ලකි. මෙම අනුපය විශේෂයෙන්ම ගනු ලබන්නේ පරිණත හෙවත් මේරූ ශාකයකිනි. එනම් එල හටගත් ශාකයකිනි. මේ අනුව අංකුරය හෝ රිකිල්ල ග්‍රාහක කඳට සම්බන්ධවී වැඩීමෙන් පසුව, අනුපය වශයෙන් මව් ශාකයෙන් ලබාගත් අංකුරය හෝ රිකිල්ල, මව් ශාකය එල දරන කාලයේදීම, මල් හා එල හටගැනීම ඇතිවේ. ඇතැම් විට බද්ධ කර පළමු සාතුවේම මේ අයුරින් මල් හා එල හටගැනීමට පුළුවන. එහෙත් අනුපය වශයෙන් ලබාගත් අංකුරය හෝ රිකිල්ල පරිණත ගසකින් ලබා නොගත්තේ නම් මේ අයුරින් ඉක්මණින් එල හට නොගනී. බිජ පැළයකට වඩා කෙටි කාලයකින් බද්ධ පැළයක එල හටගැනීම. සිදුවන්නේ මේ හේතුවෙනි.

7. දීසායු රත්නසිරි රත්ගොඩගේ,
 8 ශ්‍රේණිය,
 මාර/ඕට්ටිගලුව මහා විද්‍යාලය,
 කරපුටුගල.

ප්‍රශ්නය : (1) වැල් දොඩම්වල මැග්නීසියම් උෂ්ණතාවයක් ඇතිවන්නේ ඇයි ?
 (2) මැග්නීසියම් අතිරික්තයක් ඇති නොවන්නේ ඇයි ?
 (3) මැග්නීසියම් උෂ්ණතාවය වලක්වා ගන්නේ කෙසේ ද ?

උත්තරය : (1) වැල්දොඩම් වැල් වල මැග්නීසියම් උෂ්ණතාවය ඇතිවීමට හේතුව.—වැල් දොඩම් වැල් වල මැග්නීසියම් උෂ්ණතාවය බහුල වශයෙන් දක්නට ඇත්තේ උඩරට ප්‍රදේශවලය. උඩරට ප්‍රදේශවල පසේ මැග්නීසියම් මූල ද්‍රව්‍ය උෂ්ණ වචනී මීට අමතරව මැග්නීසියම් සංයෝග වර්ග ජලයෙන් පහසුවෙන් සේදී යන නිසාත් වැල්දොඩම් ශාකය, වෙනත් ශාක වර්ගවලට වඩා වැඩි මැග්නීසියම් ප්‍රමාණයක් අවශෝෂණය කරන නිසාත් විය හැක. වැල්දොඩම් ශාකය නිතරම මැග්නීසියම් උෂ්ණතාවයක් පෙන්වුම් කරන්නේ.

(2) මැග්නීසියම් අතිරික්තයක් ඇති නොවීමට හේතු.—පසේ කෙතරම්, ශාකයකට අවශ්‍ය මූල ද්‍රව්‍ය තිබුනත් ශාකයකට අවශ්‍ය ප්‍රමාණය පමණය ශාකයක් අවශෝෂණය කරගනු ලබන්නේ. එසේම පසේ අඩංගු මැග්නීසියම් සංයෝග යක් වර්ෂා ජලයෙන් පහසුවෙන් සේදී යන බැවින් මැග්නීසියම් අතිරික්තයක් ඇති නොවේ.

(3) මැග්නීසියම් උෂ්ණතාවය වලක්වා ගන්නා අන්දම.— ක්‍රිසරයට හෝ මැග්නීසියම් සල්පේට් පසට එකතු කිරීම.

8. ඒ. එල්. ඒ. විමලාවතී,
 10 වෙනි ශ්‍රේණිය,
 හ/කුඩාගොඩ රජයේ විදුහල,
 කාරියමඩිත්ත.

ප්‍රශ්නය : “ ඉල් මැස්සා ” සහ “ එපිලැක්කා කුරුමිණියා ” හඳුනා ගැනීමේ ලක්ෂණ කවරේ ද—මේ එක් එක් කෘතියා විසින් හානි කරනු ලබන බෝග හා හානියේ ස්වභාවය ද පැහැදිලි කරන්න.

උත්තරය : ඉල් මැස්සා හඳුනා ගැනීමේ ලක්ෂණ.—ගරිරය දුඹුරු පැහැති මිලි මීටර් 7-9ක් පමණ දිගැති කෘමියෙකි. මෙම කෘමියාගේ උරහිසෙහි කහ පැහැති තිත් ඇත. උදරයේ කළු පැහැති පටියක් හරස් අතට ඇත.

ඉල් මැස්සා හානි කරන බෝග හා හානියේ ස්වභාවය :—ඉල් මැස්සා කරවිල කුලයේ හෙවත්, කුකබ්ටෙසි කුලයට අයත් බෝග සියල්ලටම හානි කරයි. ඉල් මැස්සාගේ හානිය මෙම කුලයට අයත් බෝගවල එලවලට සීමා වෙයි. ඉල් මැස්සාගේ ගැහැණු සතා මෙම කුලයට අයත් ශාකයන්ගේ එලවල පොත්ත හෙවත් උච්චරමය සිදුරු කර එම සිදුරු තුළ බිත්තර දමයි. මෙම බිත්තර වලින් පිටවෙන කීටයෝ එම එල තුළ ජීවත් වෙමින් එලවල ඇති මදය ආහාරයට ගනිමින් ඒවා විනාශ කරයි. ඉල් මැස්සා එල සිදුරු කළ විට, එම සිදුරු වලින් මැලියම් ගැලීම ඉල් මැස්සා වගාවේ ඇති බව ප්‍රමුඛ ලක්ෂණයයි.

එපිලැක්කා කුරුමිණියා හඳුනා ගැනීම :—“ ලේඩ් බර්ඩ් බිට්ල් ” යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ ද එපිලැක්කා කුරුමිණියායි. උරස් ප්‍රදේශය උඩින් තැටියක් වැනි අවයවයකින් වැසී ඇත කෘමියාගේ හැඩය වටකුරුය. උත්තලය මිලි මීටර් 3—මිලි මීටර් 6ක් පමණ දිගය. ගරිර මතුපිට පුල්ලි ඇත.

එපිලැක්කා කුරුමිණියා හානි කරනු ලබන බෝග හා හානියේ ස්වභාවය :—එපිලැක්කා කෘමියා ප්‍රයෝජනවත් බෝග රාශියකට හානි කරයි. මෙම කෘමියා බහුල වශයෙන් හානි කරනු ලබන්නේ බෝංචි, අරතාපල්, වම්බදු වැනි බෝගවලටයි. හානිය බොහෝවිට සීමාවන්නේ පත්‍රවලටය.

9. ටී. එන්. කලාසාණි රුබේරු අ.පො.ස. උසස් පෙල (විද්‍යා) වලල මධ්‍ය මහා විද්‍යාලය, හුර්කඩුව.

ප්‍රශ්නය : පාර අයිනේ පහන් කනුවක් අසල කුඹුරක් ඇත. එම කුඹුරේ පහන් කනුව අසලම ඇති කොටසේ ගොයමේ පිදීම අතික් කොටස්, වලට වඩා පමා වේ. පාර අයිනේ පහන් කනුව අසල කොටසේ පමණක් මෙම වෙනස ඇතිවීමට හේතුව කුමක් ද ?

උත්තරය : ඔබ දක්වා ඇති ප්‍රශ්නය අනුව පහන් කනුව අසල ගොයමේ පිදීම පමාවී ඇත්තේ ආලෝකයේ බලපෑම නිසා විය හැක. එහෙත් වගාකර ඇති වී ප්‍රභේදය සඳහන් කර නොමැති නිසා ගොයම පිදීම පමාවීමට හේතුව ආලෝකයේම බලපෑම බව කෙළින්ම සඳහන් කළ නොහැක. වගා කර ඇති වී ප්‍රභේදය දවසේ ආලෝක ප්‍රමාණය අඩුවෙන් ලැබිය යුතු වර්ගයක් නම්, පහන් කණුවේ සවිකර ඇති විදුලි බල්බය මගින් සැපයෙන කෘත්‍රීම ආලෝකය නිසා ලැබෙන දවසේ ආලෝක ප්‍රමාණය වැඩිවේ. මේ නිසා ගොයමේ පිදීම ප්‍රමාද විය හැක. ආලෝකයේ බලපෑම නිසාම ගොයමේ පිදීම ප්‍රමාදවී ඇත්නම් වගා කර ඇත්තේ ප්‍රභා අවධි සංවේදී වී ප්‍රභේදයකි.